

Ljubljanski ZVON Leposloven in znanstven list.

Štev. 9.

V Ljubljani, dné 1. kimovca 1894.

Leto XIV.

Legenda o zlati roži.

(Pripoveduje star samotar.)

Umr! že sem bil in — prebúdil se spet.
Kdó vé, kaj mejtem pač preteklo je let?

Svet kazal je précej spremenjeno lice,
Odpravil nektère je stare krivice.

Človeštvu dan svital se lepši je, nov;
Menj bilo trinogov, menj bilo robóv.

In tëme poslednje pogubne in klete
Bežále s svetá so pred solncem prosvete . . .

Tam v Rimu je vladal baš papež Paskál,
Svetnik, modriján in pa originál.

S predhodnikov svojih navadoj soglasuo
Vlit dal i on »rožo krepósti« je krasno.

Iz suhega zlata zlatár jo je vlit,
Zvenčečih cekinov je vánjo stopil.

Cvetóve tri roža je draga imela,
Dišava iz čaš je umetna puhtela.

»Katéra kraljica jo letos dobí?
Kateri pač rožo Paskál podarí?

»Katera je krónanka letos bo vredna?
Ugiblje vsa Roma zeló radovedna.

»Krepósti nagrado kateri naj dam?
V zadrego v resnici sem spravil se sám!

»Katéri?« — to papež vsak dan premišljuje,
Ozira po svetu v dežele se tuje.

»Veliki reči sta svetóst in krepóst!
Oboje dandanes velika redkóst.

»Pa, káj bi krepósti iskál le v višavah!
Poglejmo, ní najti je tudi v — nižavah?

»Vijólice skrite najrajši cvetó,
Ne najde lehkó jih površno okó.

»Sám Kristus zahajal mej ljud je priprósti,
Sred njega najčešče je našel krepóstij . . .«

V téh mislih Paskál se sprehaja nek dan
Po Rimu, v predmestjih okól nespoznan.

Tam, koder že cesta iz mesta se vije,
Pod sénčnim kostanjem na klopi počije.

Vštric njega na cesti tej dela težák.
Mej njima pomének razprede se ták:

»I, revež sem, revež! Zaslužim le jesti,
Če tódi potím po ves dan se na cesti.

»No kruh, ki prislužim ga sám si trdó,
Mi tekne; uživam ga z mirnoj vestjó.

»V predmestji živí pa mi žena-družica,
A óna se trudi kot pridna perica.

»Tako-le je bilo . . . da! Mlad kavalir
Uničiti hotel mi je srečo in mir.

»Zapusti moža — ji je rekel — berača!
In tvoja bo v Rimu tam moja palača!

»Bogastvo sijajno, ki jaz ga imam,
Če k meni pobegneš, vse, vse ti rad dam.

»V kočiji vozila se bodeš grofica,
Ne boš več prezirana, revna perica.

»Tvoj krasni obraz in prelestni tvoj stas —
Tó ni za težake, oh, to je za nas!«

»A ona? Še z mesta Vam ni se genila!
Pred nosom mu drugkrat je dver zaklenila.

»Lep fant Vam Antonio Costa baš ni . . .
In vender mi taka-le roža cvetí!«

Poldan je po Rimu zdaj ravno zvonilo,
Prinesla je delavcu žena kosilo.

Obsénčen od smolnatočrnih ji lās
Še papežu zdi se Madonnin obráz.

A drugi dan pošlal je »rožo krepósti«
V predmestje oddaljeno — delavki Costi.

A. Aškerc.

Balada o svetišču.

V molitvi zbrani pred svetiščem v gaji
Klečala čestokrat je grajska hči,
Pobožno dvigala v nebó oči,
Molila dolgo je v cvetočem maji.

Lepó je bilo takrat pri svetišču tem;
Odičen bil bogato žrtvenik,
Pred njim svetilka večna je gorela,
Svetišče zdelo res se je ljudém.
In danes — dnij minulih je pomnik,
Razrušena že davno je kapela,
Molitev grajske hčere odzvenela —
Obračajo se gozdne cvetke gôri,
Prepevajo Mu slavo ptičji zbori
V molitvi zbrani pred svetiščem v gaji.

J. Š.

Pesmi — ivje.

Cvetje, zelenje
Mraz pokončá,
Vejam golotnim
Ivje podá.

Srečo mladostno
Vzame vihar,
Zanjo zapušča
Pesence v dar.

L. Habétov.

